

Tid Tisdagen den 6 december 2016
kl 13.00 – 15.20

Plats Jungska rummet, Tekniska Nämndhuset

Justerat

Jan Lamby

Göran Gustafson

Närvarande**Ledamöter:**

Jan Lamby (HSO/HRF), ordföranden

Göran Gustafson (SRF), vice ordföranden

Bengt Håkansson (HSO/Elöverkänsligas förening i
Stockholms län)

Lasse Persson (HSO/Neuroförbundet)

Ulf Uddsten (HSO/FUB)

Tjänstemän:Rådets sekreterare Jenny Holmberg samt Catarina Nilsson
från trafikkontoret.**§ 9****Genomgång av utsända checklistor**

- a) Inbjudan till samråd om ny översiktsplan för
Stockholm, dnr 2015-10143

Beslut

Rådet beslutar att lämna följande synpunkter:

Planering av bostäder för personer med särskilda
behov ska ske på ett mer kraftfullt sätt än vad som
tidigare skett.

Under rubriken ”Klimat, miljö, hälsa och säkerhet”
i översiktsplanen anføres:

Studier av möjliga effekter av kronisk exponering
för låga nivåer är särskilt betydelsefulla för att
bekräfta tillförlitligheten i gällande rikt- och
gränsvärden”. Det är Strålsäkerhetsmyndighetens
vetenskapliga råd för elektromagnetiska fält, EMF,

som skriver detta om intermediära fält i sin rapport 2016:15 från SSM. Intermediära fält är elektriska och magnetiska fält vars styrka varierar snabbare än de kraftfrekventa fälten från vårt elsystem men inte så snabbt som fälten som används för modern trådlös kommunikation. Intermediära fält skapas av bildskärmar, datorer, TV-apparater, batteriladdare, lysrör, LED- och lågenergilampor och omriktare för att omvandla likström från solceller till växelström för elnätet. Intermediära fält kommer också att användas för trådlös laddning av elbilar. Den tekniska konstruktionen av de uppräknade apparaterna gör att de fält de skapar inte är begränsade till deras närhet utan avges också från de sladdar och el-ledningar de är kopplade till. Expertgruppens utlåtande är särskilt viktigt mot bakgrund av att de inte hittat en enda epidemiologisk undersökning som de funnit värd att redovisa där de intermediära fältens effekter på människors hälsa studerats. Våra gränsvärden för intermediära fält skyddar inte mot långsiktiga effekter som cancer, alzheimer, huvudvärk eller sömnproblem utan bara mot de akuta effekterna stimulering av perifera nerver och muskler. För elöverkänsliga har teknik som skapar intermediära fält alltid vållat problem och varit det första som reducerats vid elsanering. Dessa fält skapar starkare ström i en människa än de kraftfrekventa elektriska och magnetiska fält som normalt förknippas med hushållsel. Behovet av ett lågstrålande område är redan stort på grund av den trådlösa tekniken, men ökar ytterligare genom den försämring av den elektromagnetiska miljön som orsakas av den tekniska utvecklingen av elektriskt drivna apparater och kommande lokal elproduktion. Men något område där de elektromagnetiska störningarna är mindre än i Stockholm för övrigt finns inte med i förslaget till översiktsplan.

Mer kända än de intermediära fälten är de kraftfrekventa, det vill säga extremt lågfrekventa

magnetfälten, för vilka försiktighetsprincipen har tillämpats sedan lång tid tillbaka. I beskrivningarna till nya detaljplaner har de sin givna plats bland andra riskfaktorer som buller, luft- och markföroreningar därför att de befunnits vara "möjligen cancerframkallande". I översiktsplanen redovisas buller och partikelhalter på kartor men magnetfält och målsättningar för dessa saknas trots att det finns rekommendationer från myndigheter att följa:

0,2 μT vid nybyggnad och 0,4 μT i befintlig byggnad. Att konsekvent tillämpa dessa skulle vara ett steg i rätt riktning mot att göra Stockholm tillgängligt för alla, även elöverkänsliga.

- b) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Tyrannen 15 i stadsdelen Solberga, S-Dp 2015-14240

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- c) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Understen 1 i stadsdelen Kärrtorp, S-Dp 2015-15419

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- d) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av Snäckan 8 m.fl., Tegelbacken 4, i stadsdelen Norrmalm, S-Dp 2012-16699

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- e) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av Sättra 2:1 vid Sättra gård i stadsdelen Sättra, S-Dp 2016-00337

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- f) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Hammarbyhöjden 1:1 i stadsdelen Björkhagen, S-Dp 2014-00357

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- g) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Mälarbanan, sträckan Sundbyberg till Spånga i stadsdelen Bromsten m.fl., SDp 2013-20059

Beslut

Rådet beslutar att lämna följande synpunkter:

Vi vill påpeka att den riskökning för cancer som setts vid 0,4 μ T eller mer är jämfört med en normalexponering på 0,05-0,1 μ T. Naturliga växlande magnetfält i samma frekvensområde som det är fråga om ligger i storleksordningen miljondels μ T eller uttryckt med siffror 0,000001 μ T. Stockholms stad eftersträvar 0,05 μ T vid elsanering för elöverkänsliga.

Trafikverket skriver i BVS 510 att "returströmmar från tågdriften kan förekomma i det lokala ortsnätets PE-ledare". Det betyder att järnvägen kan skapa vagabonderande ström i samhällets ledningsnät. För att kontrollera att så inte sker krävs mätningar efter att banan tagits i drift. Vagabonderande ström är den största källan till magnetfält i kontor och bostäder men problemet tas inte upp i planbeskrivningen eller miljökonsekvensbeskrivningen.

- h) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Gubbängen 1:1 m.fl. vid Tisdagsvägen i stadsdelen Hökarängen, S-Dp 2015-17966

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- i) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för förskola inom kv. Blågull 1 m.fl. i stadsdelen Hässelby Villastad, S-Dp 2015-21717

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- j) Nya bostäder, förskola och lokaler vid Bällstaån i stadsdelen Mariehäll, SDp 2015-00382

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- k) Meddelande efter granskning av förslag till detaljplan för del av Västberga 1:1 vid kvarteret Pälskappan 4 i stadsdelen Fruängen, SDp 2014-07651

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

- l) Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för Ängsbotten 6 i stadsdelen Hjorthagen, S-Dp 2016-02323

Beslut

Rådet har inga synpunkter.

Vid protokollet
Jenny Holmberg

Rätt utdraget intygar:

